

Als het mis kan gaan, dan zal het ook misgaan?

Opmerkingen bij 'Van paspoort- naar identiteitsfraude'

1068

Het essay van Corien Prins (NJB 2006/1, 3. p. 9) vraagt vanwege minimaal drie redenen om commentaar:

1. Het gaat bij Biometrie en BurgerServiceNummer (BSN) uit van de aanname 'als het mis kan gaan, dan zal het ook wel mis gaan'. Deze angstaanjagende aanname is niet waar te maken. Bovendien worden biometrie en BSN ten onrechte op één lijn gesteld;
2. Een vooronderstelling wordt dat de overheid ten aanzien van biometrische toepassingen en het BSN een verborgen agenda heeft. Ook deze aanname is niet waar te maken en is een 'overschatting' van de overheid.
3. De problemen die Prins schetst worden niet van praktische oplossingen voorzien, terwijl die er wel degelijk zijn.

FEITEN

De door Prins gesuggereerde analogie tussen de opslag van biometrische templates ten behoeve van reisdocumenten en een algemene databank met DNA-gegevens is een aantoonbaar onjuiste vergelijking van twee volstrekt verschillende biometrische toepassingen voor geheel verschillende doeleinden. Bovendien is door compartimentering en/of met speciaal voor biometrie ontwikkelde encryptiemethoden onbevoegd gebruik zo goed als onmogelijk en is overneming van het kenmerk in andere systemen uit te sluiten.

Prins stelt dat er *structureel tweederangs* aandacht is voor de kwetsbare kant van (overheids) computersystemen. Voorts stelt ze dat bij de informatiebeveiligingsmaatregelen die de overheid treft opschonings-, controle- en correctie maatregelen ontbreken. Overheden hebben echter te maken met diverse (inter)nationale wet- en regelgeving waaraan zij zich bij verwerking van persoonsgegevens dienen te houden. Bij vele relevante informatiesystemen van de overheid worden periodiek on-

afhankelijke audits uitgevoerd aan de hand (inter-)nationale wet- en regelgeving en diverse informatiebeveiligingsnormen.

HET WETSVORSTEL BSN

Prins suggereert in haar artikel dat de overheid 'verborgen' doelen met het BSN heeft. Wij gaan er echter vanuit dat de 'officiële' doelen/redenen ook de waarlijke doelen zijn. Immers ten tijde van het aan de Tweede Kamer voorleggen van het wetsvoorstel in het kader van het overheidsprogramma 'Stroomlijning basisgegevens' was al er brede steun om de beoogde doelstellingen zo spoedig mogelijk te realiseren. De Tweede Kamer vond ten aanzien van 'eenmalige gegevensverstrekking van de burger aan de overheid' zelfs unaniem dat de Minister niet snel genoeg ging. Om tijdig en goed de genoemde doelstellingen te realiseren zal het BSN tijdig en goed bij wet geregeld moeten zijn.

Prins stelt dat met de introductie van het BSN de overheid ons niet langer ziet als een van die miljoenen anonieme burgers die gebruik maken van talloze overheidsdiensten. Het BSN brengt op dit punt echter geen verandering. Het wetsvoorstel gaat uit van het zogenaamde noodzakelijkheids criterium. Het BSN mag alleen gebruikt worden wanneer dat noodzakelijk is.

BSN: GOED GEBRUIKEN

Prins heeft er weinig vertrouwen in dat het BSN veel 'goeds' brengt. De overheid weet volgens haar straks alles van de burger en omgekeerd krijgt die burger bijna niets te weten over wat de overheid met dat BSN doet. Het BSN kan echter wel degelijk veel goeds brengen. Zowel een betere overheidsinformatievoorziening, als de burger meer grip geven op de overheid, mits het BSN goed wordt gebruikt. Er zijn al mooie eerste voorbeelden, zoals de reeds ontwikkelde 'landkaart'. Met de landkaart krijgen burgers systematisch inzicht in de wijze

waarop de overheid gegevens over burgers vastlegt en uitwisselt.

Het BSN kan als gereedschap dus ook ingezet worden om de positie van de burger te versterken door transparant te maken wat de overheid met het BSN en de daaraan gerelateerde persoonsgegevens doet. Het is maar waar het gereedschap voor wordt ingezet.

TOT BESLUIT

Het pessimisme van Prins over biometrie en BSN is misplaatst. Wel zullen het gebruik van biometrie en BSN behoorlijk en zorgvuldig geregeld moeten worden. Grotendeels zijn die voorbereidingen al getroffen. In de huidige voorstellen van de overheid zitten naar ons idee nog wel enkele omissies, maar die zijn op te lossen. Bijvoorbeeld door bij het BSN een tweetal extra waarborgen te treffen. Om te voorkomen dat de burger in Kafka-land terecht kan komen, zou er ten eerste één, landelijk, centraal klachtenloket voor burgers moeten komen. Ten tweede zouden de al aanwezige normen ten aanzien van beveiliging, verificatie en gebruik van gegevensbeschermende technologie in de vorm van een handvat voor gebruikers nader geoperationaliseerd moeten worden. ■

Theo Hooghiemstra, Michiel Kraak en Dick Schravendael (Het Expertise Centrum (HEC)) & Anne-Wil Duthler en Marten Voulon (Duthler Associates)